

KONCEPCJA PRACY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. KSIĘDZA STEFANA
KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO
W WOLI MAKOWSKIEJ
NA LATA 2012-2017

DOKUMENTY

1. Koncepcja pracy szkoły

2. Statut

3. Plan działań wychowawczych i profilaktycznych

4. Rozporządzenia

5. Historia szkoły

6. Patron

7. Wola Makowska – położenie geograficzne i warunki

życia

Koncepcja pracy szkoły została opracowana w oparciu o:

1. Ustawę o systemie oświaty z dn. 7 września 1991r. (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. nr 4, poz. 17).
3. Kartę Nauczyciela z dn. 26 stycznia 1982r. (Dz. U. z 2006r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.).
4. Konwencję o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989r.
5. Statut Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
6. Program wychowawczy SP.
7. Program profilaktyki SP.

1. Termin realizacji koncepcji:

Przedstawioną koncepcję pracy Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej przewidziano na 5 lat. Będzie obowiązywała od 3 września 2012 r. do 31 sierpnia 2017r.

2. Dokumenty wewnętrzne wspierające koncepcję:

- Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
- Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
- Plan pracy Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
- Program wychowawczy Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
- Program profilaktyki Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej
- Statut Szkoły Podstawowej im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej

3. Charakterystyka szkoły:

Szkoła Podstawowa im. Księdza Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Makowskiej położona jest na terenie wiejskim, w pobliżu lasu. Bazę lokalową stanowi budynek z lat pięćdziesiątych. Remontowany w miarę posiadanych środków finansowych. Szkoła dysponuje zapleczem sportowym w postaci: małej sali gimnastycznej, boiska pokrytego naturalną nawierzchnią oraz 2 place zabaw dla dzieci najmłodszych. Teren wokół szkoły zagospodarowano zielenią, drzewostanem niskim i wysokim. W naszej szkole uczy się 52 uczniów oraz 25 dzieci z oddziału przedszkolnego. W szkole zorganizowano 6 oddziałów oraz 1 oddział przedszkolny. W szkole zorganizowane jest dożywianie dzieci z rodzin potrzebujących wsparcia materialnego. Szkoła posiada bibliotekę z 8090 woluminami oraz biblioteczkę multimedialną z zasobem elektronicznych nośników edukacyjnych, salę multimedialną, pracownię komputerową, historyczną – przyrodniczą, Polonistyczną, matematyczną sale lekcyjne dla najmłodszych podzielone na części: edukacyjną i rekreacyjną. W szkole zatrudnionych jest 9 nauczycieli, którzy wypełniają zadania edukacyjne, wychowawcze i opiekuńcze oraz 1 woźna. Szkoła jest placówką jednozmianową. Dla uczniów i ich rodziców szkoła organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną na miarę swoich możliwości, współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz wieloma instytucjami i stowarzyszeniami wspierającymi szkołę. W szkole dobrze działa rada rodziców, samorząd uczniowski oraz inne organizacje szkolne. W wyniku diagnozy środowiska szkolnego dokonanej przez specjalny zespół powołany przez dyrektora szkoły określono jej mocne i słabe strony. Placówka realizuje projekt unijny „Indywidualne podejście do dziecka szansą na rozwój bez barier”, „szklanka mleka” oraz „Owoce dla uczniów klas I – III”

Mocne strony szkoły	Słabe strony szkoły
<ol style="list-style-type: none"> 1) Kadra pedagogiczna w całości posiada kwalifikacje do nauczanych przedmiotów. 2) Oferta zajęć pozalekcyjnych w oczach uczniów jest interesująca i spełnia ich oczekiwania. 3) W szkole prowadzone są zajęcia dla uczniów wymagających wsparcia 4) W szkole funkcjonuje jednozmianowość	<ol style="list-style-type: none"> 1) Trudności w komunikowaniu się z rodzicami, mała ich aktywność i zainteresowanie edukacją dzieci (niska frekwencja na spotkaniach z nauczycielem-wychowawcą) 2) Brak logopedy, pedagoga i psychologa szkolnego. 3) Brak innowacji nauczycieli

5) W szkole opracowano program wychowawczy i profilaktyki w oparciu o zdiagnozowane potrzeby społeczności szkolnej. Są one systematycznie realizowane i poddawane bieżącej ewaluacji i modyfikacji. 6) Rada pedagogiczna systematycznie analizuje wyniki klasyfikacji i sprawdzianu po klasie szóstej, formułuje wnioski i wdraża do dalszej pracy. 7) W szkole obowiązują spójne zasady oceniania zapisane w wewnątrzszkolnych zasadach oceniania, na podstawie których nauczyciele konstruują przedmiotowe zasady oceniania. 8) W każdym roku szkolnym przygotowywany jest ciekawy i bogaty kalendarz imprez i uroczystości szkolnych. 9) Uczniowie odnoszą sukcesy w konkursach przedmiotowych, artystycznych i turniejach sportowych. 10) Środowisko lokalne pozytywnie postrzega szkołę jako instytucję nie tylko edukacyjną, ale również kulturalną. 11) Szkoła pozyskuje środki unijne na organizację zajęć pozalekcyjnych. 12) W szkole funkcjonują estetyczne i zadbane pomieszczenia i korytarze szkolne. 13) Wysoki wynik sprawdzianu po klasie VI	

NAUCZYCIEL W NASZEJ SZKOLE :

- uczy poszukiwania , porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną
- uczy odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków
- uczy rozwiązywania problemów w sposób twórczy
- troszczy się o harmonijny rozwój ucznia
- wprowadza go w świat wiedzy
- stwarza sytuacje, w których uczeń rozwija wszystkie sfery swojej osobowości
- rozwija zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego
- rozwija zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych itp.

SZCZEGÓŁOWA KONCEPCJA PRACY W OPARCIU O OBSZARY

I OBSZAR: OPIEKA I WYCHOWANIE

II OBSZAR: NAUCZANIE

III OBSZAR: WSPÓŁPRACA PODMIOTÓW SZKOŁY

Koncepcja pracy szkoły to ogólny plan działania społeczności szkolnej, określający jej kierunki pracy i rozwoju. Koncepcja pracy szkoły wynika nie tylko z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego, ale też stanowi efekt obserwacji i dyskusji całej społeczności szkolnej. Rozbudowano w niej zadania szkoły i sposoby ich realizacji w obszarach jej działania.

Koncepcja pracy szkoły odgrywa rolę drogowskazu, wytyczając wszystkim członkom społeczności szkolnej ten sam kierunek działania. Stanowi również punkt odniesienia w procesie podejmowania decyzji, pomagając dokonać słuszných wyborów między różnymi racjami i punktami widzenia i ułatwiając koncentrację na tym, co jest najważniejsze dla działania i rozwoju szkoły. Koncepcja pracy szkoły ułatwia kreowanie wizerunku szkoły w otoczeniu, pomaga w spójnym działaniu wszystkich członków społeczności szkolnej i spójnym z koncepcją opracowaniu dokumentów szkolnych, a jej pomyślna realizacja wyzwala poczucie sukcesu wśród nauczycieli, uczniów, rodziców, a także pracowników niepedagogicznych.

Misja szkoły:

Naszym zadaniem jest wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju duchowego i intelektualnego.

- Szkoła kreująca dobrą atmosferę.
- Szkoła wspierająca wszechstronny rozwój i zdolności powierzonych nam uczniów.
- Szkoła otwarta na życie poza jej murami, integrująca się ze środowiskiem lokalnym.
- Szkoła życzliwa każdemu, ucząca kulturalnego porozumienia się i rozwijania uzdolnień.
- Szkoła promująca idee naszego Patrona.
- Szkoła dająca poczucie bezpieczeństwa.
- Szkoła wychowująca w duchu tolerancji i poszanowania godności drugiego człowieka.

Wizja szkoły:

W naszej szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją małej ojczyzny i narodu polskiego. Jednocześnie uczymy je szacunku, współpracy i otwartości na innych narody europejskie. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącego się o swoje środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

- Uczymy nie dla szkoły lecz dla życia.
- Szkoła stwarza uczniom bezpieczne i optymalne warunki do rozwoju postaw ważnych dla obywatela Europy.
- Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie jakości.
- Kadre szkoły tworzy zespół nauczycieli nastawionych innowacyjnie, którzy chętnie się doksztalają i doskonalą.
- Szkoła jest otwarta na środowisko i współpracę ze strukturami samorządowymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz edukacji i pomocy społecznej.

Priorytety szkoły:

- Wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia poczucia tożsamości narodowej.
- Wychowanie ku wartościom duchowym i społecznym.
- Wychowanie przez sport, edukację pro zdrowotną i ekologiczną.
- Osiąganie wysokich wyników ze sprawdzianów.
- Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom.
- Budowanie zespołowej odpowiedzialności nauczycieli za pracę.

Praca pedagogów nastawiona jest na rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań wychowanków. Uczniowie mają zapewnioną przyjazną atmosferę, traktowani są podmiotowo, mogą oczekiwać pomocy oraz akceptacji ze strony nauczycieli i rówieśników. Staramy się, aby nasza szkoła była otwarta na potrzeby uczniów i rodziców, przyjazna dla lokalnego środowiska

MODEL ABSOLWENTA

NASZ ABSOLWENT:

- ma poczucie własnej godności i wartości
- wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauk
- szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe
- odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości
- rozumie innych i potrafi z nimi współpracować
- radzi sobie ze stresem
- jest otwarty na innych, szczerzy i życzliwy
- jest asertywny
- jest kulturalny i odpowiedzialny
- ma poczucie humoru
- dba o swoje zdrowie i otoczenie

SZCZEGÓŁOWA KONCEPCJA PRACY W OPARCIU O OBSZARY

I OBSZAR: OPIEKA I WYCHOWANIE

Podobszar: Program Wychowawczy i Program Profilaktyki

Diagnoza stanu:

Działania podejmowane przez nauczycieli, wychowawców, rodziców służyć mają kształtowaniu określonej sylwetki ucznia - absolwenta naszej szkoły.

Sylwetkę wychowanka naszej szkoły opisuje w sposób całościowy Program Wychowawczy Szkoły oraz Program Profilaktyki. Nauczyciele opracowali własne plany wychowawczo - profilaktyczne oparte na Programie Wychowawczym i Programie Profilaktyki, dostosowane do możliwości szkoły, priorytetów MEN i potrzeb środowiska rodzinnego uczniów. Programy te promują wychowanie dziecka, które mając ukształtowane poczucie własnej wartości, jest wrażliwe na dobro, uwierzyło we własne siły, nabyło umiejętności umożliwiające osiąganie w przyszłości wartościowych i trudnych celów życiowych. Programy uwzględniają treści zawarte w podstawie programowej jak również oczekiwania środowiska rodzinnego. Opisują w sposób całościowy wszystkie treści i działania szkoły o charakterze wychowawczym.

Obszar:

Szkoła posiada i realizuje szkolny Program Wychowawczy i Profilaktyki, które zawierają cele określone w podstawie programowej, uwzględniające potrzeby środowiska rodzinnego uczniów oraz dostosowane do możliwości szkoły.

Wskaźniki:

- Program Wychowawczy Szkoły zawiera misję szkoły oraz opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania szkoły o charakterze wychowawczym.
- Program Wychowawczy Szkoły uwzględnia treści zawarte w podstawie programowej jak również oczekiwania środowiska rodzinnego uczniów.
- Program Wychowawczy Szkoły dostosowany jest do możliwości szkoły, cała społeczność szkolna współuczestniczy w tworzeniu i realizacji tego programu.
- Program Profilaktyki zawiera treści i zadania zmierzające do przygotowania uczniów

do przeciwdziałania zagrożeniom społecznym.

Kryteria sukcesu:

- Cała społeczność szkolna współuczestniczy w tworzeniu i realizacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki.
- Podejmowane przez społeczność szkolną wielokierunkowe działania skutecznie eliminują ze środowiska szkolnego zagrożenia, patologię społeczną.
- Większość absolwentów szkoły identyfikuje się z sylwetką wychowanka zaprezentowaną w misji wychowawczej szkoły.

Podobszar: Potrzeby opiekuńcze uczniów.

Diagnoza stanu:

Przeprowadzone badania pozwalają na w miarę wnikliwie rozpoznanie potrzeb opiekuńczych uczniów i w kolejności zapewnienia uczniom wszelkich możliwych form pomocy.

Działania dotyczą głównie uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem działań jest: zapewnienie potrzebującym uczniom dożywiania oraz organizacji zajęć opiekuńczych, zorganizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, otoczenie szczególną opieką przez wychowawców, dyrektora szkoły dzieci specjalnej troski, organizowanie współpracy szkoły z instytucjami zainteresowanymi problemami opieki, pomocy socjalnej i prawnej, a przede wszystkim środowiskiem rodzinnym ucznia.

Obszar:

Szkoła rozpoznaje potrzeby opiekuńcze uczniów i zapewnia im pomoc, której potrzebują.

Wskaźniki:

- Szkoła posiada pełne rozeznanie potrzeb opiekuńczych uczniów.
- Szkoła zapewnia wszelkie dostępne jej formy pomocy uczniom z rodzin ubogich i niewydolnych wychowawczo.

- Dla dzieci potrzebujących dodatkowej opieki, szkoła organizuje zajęcia opiekuńcze.

Kryteria sukcesu:

- Szkoła posiada pełne rozpoznanie potrzeb uczniów w zakresie opieki i pomocy socjalnej.
- Uczniowie z rodzin ubogich otrzymują pomoc materialną w formie dożywienia, stypendia na zakup podręczników, bezpłatnego wypożyczenia w okresie feryjnym.

Podobszar: Bezpieczeństwo uczniów w szkole.

Diagnoza stanu:

Szkoła posiada teren, budynek dostosowywany do właściwego przebiegu procesu kształcenia. Szkoła czyni starania, aby warunki uczenia się były atrakcyjne i bezpieczne.

W szkole przewidywana jest poprawa wyposażenia oraz wykonywanie bieżących remontów. Prowadzone są systematyczne przeglądy sprzętu i pomocy dydaktycznych pod względem bezpieczeństwa ich użytkowania. Opracowywane są regulaminy pomieszczeń. Uczniowie, nauczyciele i rodzice zapoznawani są z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły. Prowadzi się zakupy niezbędnych środków medycznych do udzielania pierwszej pomocy. Są prowadzone systematyczne szkolenia w zakresie udzielenia pierwszej pomocy. Opracowywane są harmonogramy i regulaminy dyżurów nauczycieli. W szkole podejmowane są działania mające na celu profilaktykę zaburzeń zachowania. Nauczyciele realizują programy profilaktyczne oraz programy zajęć pozalekcyjnych o charakterze wychowawczym. Szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi ją w działaniach wychowawczych.

Obszar:

Szkoła dba o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.

Wskaźniki:

- Szkoła zapewnia właściwą opiekę podczas lekcji, przerw i innych zajęć realizowanych poza szkołą.
- Szkoła podejmuje działania zapobiegające zjawiskom przemocy i agresji.

- Pomieszczenia szkolne oraz sprzęt odpowiadają wymogom bezpieczeństwa.

Kryteria sukcesu:

- Stan techniczny obiektu i wyposażenie gwarantują pełne bezpieczeństwo uczniom.
- Szkoła posiada salę gimnastyczną, boisko szkolne oraz dwa place zabaw i salę gimnastyczną.
- W szkole opracowane są i przestrzegane regulaminy bezpieczeństwa.
- Co roku klasy objęte są Programem Wychowawczym i Profilaktyki.

II OBSZAR: NAUCZANIE

Podobszar: *Szkolny Zestaw Programów Nauczania.*

Diagnoza stanu:

Realizując funkcję dydaktyczną szkoła opiera się na programach nauczania poszczególnych przedmiotów. Każdy nauczyciel wybiera program odpowiadający wymogom prawa szkolnego oraz specyfice środowiska. Jednocześnie jest to program nauczania skorelowany z treściami programów innych przedmiotów. Dlatego też dążeniem szkoły stało się, by przedmiotowe zespoły nauczycieli opracowały szkolny zestaw programów nauczania gwarantujący pełną realizację zadań szkoły określanych w podstawie programowej, obejmujący całą działalność dydaktyczną szkoły, z uwzględnieniem wymiaru wychowawczego. Realizacja programów nauczania winna odbywać się rytmicznie w każdym oddziale zgodnie z ustalonym harmonogramem. Zestaw obowiązujących w szkole programów nauczania podlega corocznej ewaluacji i modyfikacji przez zespół nauczycieli, który go ustalił.

Obszar:

Szkoła posiada Szkolny Zestaw Programów Nauczania uwzględniający całość podstawy programowej oraz systematycznie realizuje ujęte cele i zadania.

Wskaźniki:

- Dla każdego oddziału istnieje zestaw skorelowanych ze sobą programów nauczania zatwierdzony do użytku szkolnego przez dyrektora szkoły zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu MEN.
- Wybrane przez nauczycieli programy nauczania gwarantują pełną realizację zadań szkoły określonych w podstawie programowej.
- Wybrane przez nauczycieli programy nauczania skorelowane są z Programem Wychowawczym oraz Programem Profilaktyki.
- Realizacja programów nauczania odbywa się rytmicznie w każdym oddziale zgodnie z ustalonym zestawem, który jest modyfikowany w miarę potrzeb i podlega ewaluacji.

Kryteria sukcesu:

- Szkoła posiada zestaw programów nauczania skorelowanych ze sobą i uwzględniających całość podstawy programowej tzw. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania dostosowany jest do możliwości i potrzeb uczniów oraz bazy i wyposażenia szkoły.
- Realizacja ścieżek edukacyjnych odbywa się rytmicznie w każdym oddziale drugiego etapu edukacyjnego zgodnie z ustalonym zestawem.

Podobszar: Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania

Diagnoza stanu:

Rada pedagogiczna opracowała Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania zatwierdzone przez Dyrektora Szkoły, Radę Pedagogiczną, Samorząd Uczniowski i Radę Rodziców.

WZO podlega ciągłej ewaluacji, tak, by sposoby oceniania były zgodne z zapisem w statucie i uwzględniały wymagania ujęte w odpowiednich aktach prawnych.

Nauczyciele zobowiązani zostali do informowania uczniów i rodziców na początku każdego roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów. Natomiast wychowawcy klas do przekazania informacji o zasadach oceniania zachowania.

Obszar:

Szkoła ma opracowany System Szkolnego Oceniania uwzględniający wymagania zapisane w rozporządzeniu MEN z późniejszymi zmianami i stosuje zasady oceniania określone w tym regulaminie.

Wskaźniki:

- W szkole opracowane są szczegółowe zasady oceniania zawierające wymagania edukacyjne dla każdego przedmiotu i realizujące funkcję informacyjną, motywującą oraz wspomagającą.
- Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów znane są całej społeczności szkolnej - nauczycielom, uczniom, rodzicom.
- Bieżące ocenianie i półroczne klasyfikowanie uczniów jest zgodne ze skalą i formami przyjętymi w systemie oceniania.
- System oceniania podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Kryteria sukcesu:

- Szkoła ma opracowane Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania uwzględniające wymagania zapisane w rozporządzeniu MEN i stosuje zasady określone w tym regulaminie.
- Na początku roku szkolnego uczniowie i rodzice informowani są o wymaganiach edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów oraz o zasadach oceniania zachowania.

Podobszar: Doskonalenie nauczycieli

Diagnoza stanu:

Rozporządzenie MEN z dnia 10 października 1991 r. szczegółowo określa kwalifikacje wymagane od nauczycieli zatrudnionych na dane stanowisko. Warunek taki stawia również Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. Dlatego też dążeniem dyrektora, jest zatrudnianie wykwalifikowanych nauczycieli, inspirowanie i wspomaganie ich rozwoju zawodowego. Nauczyciel uczestniczący w różnych formach doskonalenia zawodowego, podnoszący swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe jest otwarty na nową myśl pedagogiczną, szybciej odnajduje się w nowych sytuacjach, lepiej radzi sobie z występującymi w pracy problemami, a zatem w sposób istotny dla dalszego rozwoju szkoły wpływa na jakość jej pracy. Kadra pedagogiczna posiada kwalifikacje odpowiednie

do zajmowanego stanowiska. Przydział przedmiotów nauczania i innych rodzajów prowadzonych zajęć jest zgodny z wyuczonymi specjalnościami wszystkich nauczycieli. Planowanie własnego rozwoju zawodowego staje się w szkole normą obowiązującą każdego nauczyciela. Zdobywanie wyższych stopni awansu zawodowego dokonywane jest z uwzględnieniem obowiązujących wymagań i zgodnie z określoną procedurą w tym zakresie.

W szkole planuje się i prowadzi wewnętrzne doskonalenie nauczycieli uwzględniające jej potrzeby. Nauczyciele zaangażowani są w organizowane przez szkołę doskonalenie. Nowo zatrudnieni nauczyciele uzyskują pomoc i wsparcie merytoryczne. Wszystkie działania szkoły oparte są na wynikach pracy zespołów nauczycieli do tego powołanych lub całej rady pedagogicznej. W szkole istnieje plan doskonalenia nauczycieli, w którego tworzenie zaangażowani są wszyscy nauczyciele.

Szkoła stwarza warunki do podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli, w formach doksztalcania i doskonalenia zewnętrznego oraz korzystania z doradztwa metodycznego. Doskonalenie zewnętrzne nauczycieli uwzględnia potrzeby szkoły jak również potrzeby rozwoju indywidualnego każdego nauczyciela. Nauczyciele uczestniczą w różnych formach zewnętrznego doskonalenia zawodowego i ubiegają się o kolejne stopnie ich awansu zawodowego.

Obszar:

W szkole pracuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

Wskaźniki:

- Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.
- Nauczyciele uczestniczą w różnych formach doskonalenia.
- Nauczyciele zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego

Kryteria sukcesu:

- Każdy nauczyciel przynajmniej raz w roku uczestniczy w wybranej formie doskonalenia zawodowego.

III OBSZAR: WSPÓŁPRACA PODMIOTÓW SZKOŁY

Podobszar: Właściwości szkoły

Diagnoza stanu:

Ważnym elementem i podstawą właściwego przebiegu procesu wychowania jest przyjazny klimat szkoły. Klimat, w którym relacje między członkami społeczności szkolnej oparte są na uznanych i akceptowanych przez wszystkich normach oraz wartościach społecznych i etycznych. Szkoła, w której panują otwarte stosunki w Radzie Pedagogicznej oraz między nauczycielami i uczniami.

Dlatego też nauczyciele jako decydujący czynnik sprzyjający budowaniu przyjaznego klimatu szkoły uznają przyjazną atmosferę w Radzie Pedagogicznej i na płaszczyznach uczniowie - nauczyciele - dyrektor. Dużą wagę przywiązują do przyjaznego traktowania ucznia. Dążą do rozbudzania wśród wychowanków życzliwości i otwartości, wzajemnej akceptacji. Szczególną opieką starają się otoczyć uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo.

W szkole dąży się do sytuacji, w której pracownicy i uczniowie we wzajemnych relacjach przestrzegają postanowień stanowiących o prawach i obowiązkach dziecka i ucznia. Prawa i obowiązki każdego członka społeczności szkolnej powinny być powszechnie znane i akceptowane.

Nauczyciele czynią starania, by uczniowie integrowali się z klasą i akceptowali szkołę. W tym celu organizują różne formy spotkań integracyjnych: wycieczki, dyskoteki, ogniska, wieczorki okolicznościowe, spotkania wigilijne, wspólne przygotowywanie uroczystości szkolnych.

Wychowawcy klas pierwszych pomagają uczniom w adaptacji do nowej sytuacji. Organizują spotkania rodziców z pedagogiem. Wspólnie przygotowują uroczystość ślubowania klas pierwszych. Ważnym elementem budowania klimatu szkoły jest kultywowanie tradycji szkolnej. Szkoła dąży do wypracowania tradycji wpływających na pozytywne stosunki międzyludzkie. Organizowane są imprezy o charakterze lokalnym i patriotycznym.

Obszar

Relacje interpersonalne w szkole oparte są na poszanowaniu godności, praw i obowiązków wszystkich podmiotów.

Wskaźniki:

- W szkole panują otwarte stosunki w Radzie Pedagogicznej oraz pomiędzy podmiotami społeczności szkolnej.
- Prawa dziecka i ucznia są znane, akceptowane oraz przestrzegane przez wszystkich.
- Rodzice uczniów są postrzegani i traktowani jako równoprawni partnerzy szkoły.

Kryteria sukcesu:

- Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły znają wzajemnie prawa i obowiązki, akceptują je i przestrzegają.
- Każda klasa co najmniej jeden raz w roku szkolnym organizuje klasowe spotkanie integracyjne.

Podobszar: Współpraca z rodzicami

Diagnoza stanu:

Całokształt pracy szkoły opiera się na partnerskim współdziałaniu z rodzicami. Rodzice biorą udział w różnego rodzaju formach działalności szkoły, wspomagając ją jednocześnie w miarę swoich możliwości.

Udział rodziców klas młodszych jest znacznie częstszy. Chętnie uczestniczą we wszystkich formach działań: przychodzą na zebrania klasowe, zebrania Rady Rodziców, organizują wycieczki i imprezy dla swoich dzieci, cieszą się, gdy mogą obserwować swoje dzieci podczas szkolnych uroczystości i występów, utrzymują kontakt z wychowawcą.

Wraz z przejściem dziecka na drugi etap kształcenia maleje aktywność rodziców. Przyczyn tego stanu rzeczy można doszukiwać się zarówno w samych rodzicach, którzy uważają, że dziecko staje się samodzielniejsze. Przyczyniać się mogą sami uczniowie, którzy chcą być samodzielni i mniej kontrolowani przez rodziców. Przyczyny można widzieć

również w pracy szkoły.

W klasach starszych zwiększa się liczba nauczycieli, z którymi należy utrzymywać kontakt, aby znać sytuację szkolną dziecka - sytuacja taka ogranicza i pogarsza przepływ informacji. Szkoła staje się miejscem mniej przyjaznym dla dziecka.

Miejsce znanej klasy, w której można było spotkać panią i dzieci, zajmuje najczęściej szkolny korytarz lub pokój nauczycielski, w którym spędza przerwę jednocześnie co najmniej kilka osób.

Rodzic w szkole postrzegany jest przede wszystkim jako osoba odpowiedzialna za poczynania i postępy swojego dziecka. Nauczycielom zależy na współpracy z rodzicami, bo warunkuje to efektywność pracy wychowawczej, a często i dydaktycznej. Dlatego nauczyciele zabiegają o kontakty z rodzicami. Oczekują ich na zebraniach rodzicielskich, na specjalnych dyżurach, zapraszają do udziału w imprezach i uroczystościach, zwracają się o kontakt indywidualny. Dążą do ujednoczenia oddziaływań wychowawczych na płaszczyźnie szkoła - dom. Udział rodziców na partnerskich zasadach w pracach szkoły stwarza szansę do świadomej akceptacji podejmowanych inicjatyw i gwarantuje ich poparcie w toku realizacji.

W szkole funkcjonuje Rada Rodziców. Wybrani spośród Rad Oddziałowych rodzice angażują się w szkolne wydarzenia i codzienne problemy. Niestety stanowią oni nieliczną grupę.

W interesie szkoły powinno być uświadomienie wszystkim rodzicom roli, jaką mogą i powinni odegrać w życiu szkoły ze wskazaniem wszystkich praw i obowiązków. Uczestnictwo w procesie decyzyjnym wraz z wynikającymi z niego konsekwencjami sprzyja kształtowaniu poczucia odpowiedzialności.

Obszar:

Udział rodziców uczniów w życiu szkoły jest znaczący i są oni zaangażowani we wszystkie możliwe obszary jej działalności.

Wskaźniki:

- Szkoła zapewnia rodzicom stały kontakt z nauczycielami i wychowawcami.
- Rodzice biorą udział w różnego rodzaju formach działalności szkoły, wspomagając ją jednocześnie w miarę swoich możliwości.
- W szkole funkcjonuje reprezentacja rodziców, jej udział w podejmowaniu decyzji dotyczących ważnych problemów szkolnych jest znaczący.

Kryteria sukcesu:

- Rodzice utrzymują stały kontakt z nauczycielami i dyrekcją szkoły.
- Rodzice wspierają ze środków Rady Rodziców wszystkie inicjatywy o dofinansowanie których występuje szkoła.

Załączniki do Koncepcji Pracy Szkoły:

- Statut szkoły
- Plan Pracy Szkoły
- Szkolny Program Wychowawczy
- Szkolny Program Profilaktyki

Ewaluacja programu

Podstawą do formułowania oceny były narzędzia stosowane w ramach ewaluacji wewnętrznej szkoły, planu pracy szkoły, ewaluacji programu wychowawczego, programu profilaktyki, czyli sprawozdania, analizy, dane statystyczne, obserwacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, wnioski, programy i scenariusze.

Aby szkoła miała koncepcję pracy przemawia szereg argumentów: ogólnych i szczegółowych. Ponadto: Ułatwia koncentrację na tym, co najważniejsze. Sprawia, że członkowie społeczności szkolnej „nie rozmieniają się na drobne”.

Posiadanie koncepcji jest jednym z warunków skuteczności działania trzeba najpierw wyobrazić sobie to, co zamierzamy zrobić i uporządkować według obranych kryteriów. Wiąże się więc z myśleniem o przyszłości, tj. tym wymiarem czasu, w którym jeszcze nic się nie zadziało i w którym wiele można. Uruchamia myślenie twórcze i sprawia, że stajemy się kreatorami jutra oraz inspiratorami rozwoju. Koncepcja odgrywa

rolę drogowskazu – wszystkim członkom społeczności szkolnej wytycza ten sam kierunek działania. Bez względu na to czy będą realizować zapisane w niej zadania pojedynczo, parami czy w zespołach; jednorodnych czy różnorodnych; czy zaczną wcześniej czy później; czy będą zmierzać do celu tą samą, czy innymi drogami, kierunek działania zostanie zachowany. Odgrywa rolę drogowskazu – wszystkim członkom społeczności szkolnej wytycza ten sam kierunek działania. Koncepcja „rządzi” też czasem teraźniejszym, ponieważ „podpowiada” na co go wydatkować. Umożliwia w miarę równomierne rozłożenie zadań na osi czasu. Dzięki temu można uniknąć ich nadmiernego nagromadzenia w pewnych okresach. Ułatwia racjonalne gospodarowanie zasobami (ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi, czasem), których zazwyczaj odczuwamy niedostatek. Pozwala całościowo spojrzeć na szkołę – zawrzeć w polu widzenia nie tylko jej wewnętrzny obraz, ale i otoczenia oraz związki między nim, a szkołą. W otoczeniu, bowiem rodzą się wyzwania, wobec których przychodzi stanąć społeczności szkolnej. Ich dostrzeżenie, przemyślenie i zinternalizowanie pomaga stawiać czoła zagrożeniom i wykorzystywać szanse. Ułatwia kreowanie wizerunku szkoły w otoczeniu. Czytelnie sformułowana koncepcja, a zwłaszcza misja toruje drogę strategii marketingowej adekwatnej do charakteru szkoły.

Pomaga w spójnym działaniu wszystkich członków społeczności szkolnej i spójnym z koncepcją opracowaniu dokumentów szkolnych. W końcu, pomyślna realizacja koncepcji wyzwala poczucie sukcesu wśród nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników niepedagogicznych. Wykonanie zaplanowanych zadań nastawia pozytywnie, co z czasem staje się dodatkową motywacją do podejmowania kolejnych przedsięwzięć i bardziej ambitnych wyzwań.

Zalety planowania kroczonego

- Wiąże planowanie bieżącej pracy (na dany rok szkolny) z planowaniem rozwoju (na dalszy okres).
- Inspiruje do ciągłego myślenia o przyszłości (wizji, priorytetach).
- Wymusza systematyczną aktualizację (przynajmniej raz w roku szkolnym, gdy trzeba dopisać priorytety na kolejny rok i uszczegółowić je na bieżący), przez co sprawia, że plan nie ulega dezaktualizacji.
- Zapewnia płynność w planowaniu.
- Przestaje być ono postrzegane jako proces okazjonalny.
- W końcu, umożliwia traktować koncepcję zarówno jako na efekt, jak i proces.

Plan

działań wychowawczych i profilaktycznych na lata 2012/2017

Klasy I - III

- Organizacja zespołu klasowego
- Troska o estetykę klasy i szkoły
- Postrzeganie siebie i porozumiewanie z rówieśnikami
- Troska o bezpieczeństwo i zdrowie
- Życie w najbliższym środowisku
- Ochrona Środowiska naturalnego - ekologia
- Poznawanie symboli, tradycji, obrzędów szkolnych, środowiskowych i narodowych
- Współpraca z rodzicami i placówkami wspomagającymi szkołę
- Kompensowanie deficytów rozwojowych uczniów

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Organizacja zespołu klasowego	1. Integracja zespołu klasowego "Poznajemy się przez zabawę i naukę"	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja wycieczek • dramy • uroczystości klasowe i szkolne	wychowawca
	2. Poznanie praw i obowiązków ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja dyżurów klasowych • wybory do samorządu klasowego i szkolnego	wychowawca opiekun samorządu uczniowskiego
	3. Ustalenie praw i obowiązków panujących w klasie	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie regulaminu klasowego	wychowawca
Troska o estetykę klasy i szkoły	1. Dostosowanie sprzętu do potrzeb uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza pielęgniarstwa (pomiar uczniów)	pielęgniarka, wychowawcy
	2. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie gazetek tematycznych w klasach. • utrzymanie	uczniowie, nauczyciele, obsługa szkoły

		porządku w klasie, szkole i wokół szkoły.	
Postrzeganie siebie i porozumiewanie z rówieśnikami	1. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie	<ul style="list-style-type: none"> • udział w przedstawieniach i inscenizacjach • praca grupowa 	nauczyciele
	2. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą i kulturę języka.	<ul style="list-style-type: none"> • stosowania zwrotów grzecznościowych. • praca w grupach • wspólne rozwiązywanie konfliktów • pogadanki 	nauczyciele, uczniowie
	3. Kształtowanie umiejętności samooceny	<ul style="list-style-type: none"> • autoprezentacja prac plastycznych i technicznych • samokontrola • samoocena w czasie zajęć 	nauczyciele, uczniowie
	4. Uświadomienie czym w życiu jest miłość, przyjaźń, szacunek, tolerancja.	<ul style="list-style-type: none"> • inscenizacje • przedstawienia • spektakle i filmy profilaktyczne • drama • pogadanki 	nauczyciele
	5. Dostarczenie wiedzy na temat praw i obowiązków człowieka, dziecka, ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • gazetki tematyczne • pogadanki • literatura • filmy edukacyjne 	nauczyciele, szkolny rzecznik praw ucznia,
Troska o bezpieczeństwo i zdrowie	1. Zachowanie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja treści podstawy programowej • przystąpienie do programu "Bezpieczna szkoła" • spotkania z przedstawicielami policji 	nauczyciele policjant
	2. Uwrażliwienie na bezpieczne formy spędzania czasu	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z pielęgniarką szkolną • pogadanki 	lekarz pielęgniarka

	wolnego w różnych porach roku	<ul style="list-style-type: none"> dyskusje filmy edukacyjne gazetki tematyczne 	nauczyciele
	3. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> spotkania z pielęgniarką i lekarzem gazetki tematyczne pogadanki filmy edukacyjne 	pielęgniarka lekarz nauczyciele
	4. Uświadomienie zagrożeń związanych z uzależnieniami i nałogami	<ul style="list-style-type: none"> przystąpienie do programu "Bezpieczna szkoła" pogadanki filmy edukacyjne, spektakle teatralne broszury 	wychowawcy
	5. Promocja zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> Dzień Zdrowia Dzień sportu szkolnego Przynależność do organizacji PCK 	wychowawcy nauczyciel WF
	6. Integracja z dziećmi niepełnosprawnymi	<ul style="list-style-type: none"> spotkania integracyjne 	dyrektor nauczyciele uczniowie
Życie w najbliższym środowisku	1. Uświadomienie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie, w grupie społecznej i okazywanie szacunku ludziom starszym. Udzielanie pomocy potrzebującym.	<ul style="list-style-type: none"> organizacja imprez: Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki pogadanki literatura dziecięca 	wychowawcy, nauczyciele
	2. Poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu	<ul style="list-style-type: none"> wycieczki wystawy gazetki tematyczne prace plastyczne spotkania z ciekawymi ludźmi 	wychowawcy, nauczyciele
	3. Dostarczanie wiedzy nt. sposobów	<ul style="list-style-type: none"> pogadanki wystawy 	nauczyciele

	przeciwdziałania degradacji środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> • gazetki • konkursy o tematyce ekologicznej 	
	4. Kształtowanie wrażliwości na zagrożenia środowiska i los istot żywych:	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcjach: "Pomóżmy zwierzętom przetrwać zimę", • wspieranie akcji ekologicznych: "Sprzątanie świata", • "Tydzień ekologiczny" 	wychowawcy organizatorzy akcji
Poznanie symboli, tradycji, obrzędów szkolnych i środowiskowych	Wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. • poznanie dziejów przodków. 	nauczyciele, wychowawcy
Współpraca z rodzicami i placówkami wspomagającymi szkołę	1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny:	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania z rodzicami • współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych. 	wychowawcy, nauczyciele
	2. Wspieranie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogizacja rodziców i organizowanie pogadanek nt. zagrożeń zdrowia dzieci • organizowanie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów • współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej 	wychowawcy, pedagog
Kompensowanie deficytów	Stwarzanie uczniom równych szans	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowywanie wymagań do 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel WF • nauczyciele

rozwojowych uczniów	rozwoju intelektualnego i fizycznego	indywidualnych możliwości uczniów <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z terapii pedagogicznej • prowadzenie zajęć w ramach zespołów wyrównawczych. • konsultacje i porady udzielane rodzicom	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy
----------------------------	--------------------------------------	--	--

Klasy IV - VI

- Zachowanie bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą - niebezpieczne sytuacje
- Poznajemy siebie - rozwój emocjonalny i intelektualny ucznia
- Dbamy o zdrowie
- Zagrożenia wynikające z różnych nałogów
- Edukacja kulturalna, dziedzictwo kulturowe w regionie
- Ja i moja rodzina
- Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji - agresja
- Uczniowie niepełnosprawni w szkole

Cele operacyjne	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Zachowanie bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą - niebezpieczne sytuacje.	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły; - niebezpieczne miejsca i sytuacje; - Przystąpienie do programu "Bezpieczna szkoła" 	Znajomość znaków drogowych: <ul style="list-style-type: none"> - wychowanie komunikacyjne; - filmy edukacyjne; - pogadanki; - przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i w czasie przerw - eliminowanie hałasu - zapoznanie z regulaminem przerw 	Wychowawcy; Nauczyciele
2. Poznajemy siebie - rozwój emocjonalny i intelektualny ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności akceptacji siebie; - jakim człowiekiem chcę być?; - uczucia i reakcje; - rozwijanie nawyku samokształcenia i stałego doskonalenia; - rozszerzanie zainteresowań; - rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa; - kompensowanie deficytów i braków rozwojowych; - zagospodarowanie czasu wolnego; - kształtowanie umiejętności opanowywania emocji. 	<ul style="list-style-type: none"> - ekspozycje, wystawy prac plastycznych; - udział w konkursach i olimpiadach; - koła zainteresowań; - kółka przedmiotowe; - realizacja edukacji czytelniczo-medialnej; - udział w przedstawieniach i inscenizacjach; - praca z uczniem w ramach zajęć wyrównawczych, - indywidualne wskazówki dla ucznia zdolnego. Przygotowywanie do konkursów	Nauczyciele; Wychowawcy;

3. Dbamy o zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie potrzeb troski o ochronę środowiska naturalnego; - rozpoznawanie swoich potrzeb, przyzwyczajęń i ich wpływ na zdrowie; - uświadomienie wartości zdrowego trybu życia; - samodoskonalenie się w zakresie sprawności fizycznej; - praca nad budowaniem odpowiedzialności za własne zdrowie; - aktywne spędzanie wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja edukacji ekologicznej; - pogadanki, dyskusje; - spotkania z pielęgniarką szkolną i z lekarzem; - realizacja zadań programu prozdrowotnego; - SKS; - filmy edukacyjne; - udział w zawodach sportowych; - organizacja dnia sportu; - plansze i reklamy; - gazetki klasowe; - artykuły prasowe. 	<p>Nauczyciel WF Wychowawcy</p>
4. Zagrożenia wynikające z różnych nałogów.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom i rodzicom o istniejących zagrożeniach: alkohol, niktyna, toksykomania; - uświadomienie zagrożeń wynikających ze spożywania używek; - uświadomienie uczniom uzależnienia od internetu, telefonu komórkowego, komputera i telewizji. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja zadań wynikających z programu profilaktyki dla uczniów klas IV-VI - Przystąpienie do programu Bezpieczna Szkoła. 	<p>Wychowawcy klas; Nauczyciele; specjaliści z PPPP</p>
5. Edukacja kulturalna, dziedzictwo kulturowe w regionie.	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja teatralna klas IV-VI; - korzystanie z repertuaru teatrów, kin, muzeów i innych ośrodków kultury; - atrakcyjność mojej miejscowości i jej okolic; - poznanie obiektów objętych ochroną przyrodniczą, historyczną i krajobrazową; - rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej; - uczenie właściwego zachowanie się wobec symboli narodowych; - rozwijanie samorządności; - wdrożenie do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy do teatru, kina - konkursy; - wycieczki, - udział klas w koncertach muzycznych; - realizacja edukacji regionalnej; - spotkanie z ciekawym człowiekiem regionu; - wystawy; - gazetki; - pogadanki; - wybory do Samorządu Uczniowskiego; - pełnienie funkcji w samorządzie klasowym. 	<p>Wychowawcy; Nauczyciele Samorząd Uczniowski; Opiekun Samorządu Uczniowskiego.</p>

<p>6. Ja i moja rodzina.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie i grupie społecznej; - dostarczanie wiedzy na temat praw i obowiązków dziecka w rodzinie; - uświadomienie wartości rodziny; - akceptacja potrzeb członków rodziny; - podtrzymywanie tradycji rodzinnych. 	<p>wychowanie do życia w rodzinie; praca zawodowa naszych rodziców: album, wywiad; pogadanki; spotkania z rodzicami; drzewo genealogiczne; opowiadania; organizowanie imprez klasowych.</p>	<p>Wychowawcy klas; Nauczyciele; Rodzice.</p>
<p>7. Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw asertywnych - uczymy się odmawiać; - asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości; - uczenie poprawnych zachowań obowiązujących w społeczeństwie; - kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie; - kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych; - rozwijanie umiejętności skutecznego porozumiewania się, pracy zespołowej; - kształtowanie umiejętności akceptacji osób niepełnosprawnych; - uzmysłowienie roli integracji; - poszukiwanie sposobów pomagania rówieśnikom. 	<ul style="list-style-type: none"> - zawarcie kontraktu na godzinie wychowawczej; - ustalenie praw i obowiązków w klasie; - obowiązki dyżurnego klasowego; - pogadanki; - dyskusje na temat koleżeństwa; - dyskusje na temat tolerancji i wartości religijnych; - zajęcia warsztatowe; - udział w akcjach charytatywnych. 	<p>Dyrektor szkoły; Wychowawcy; Samorząd Uczniowski.</p>
<p>8. Uczniowie niepełnosprawni w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie potrzeb dzieci i ich środowiska - pedagogizacja rodziców - kształtowanie postaw prospołecznych osób niepełnosprawnych do 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z PPPP - indywidualne rozmowy z rodzicami; - otwarte imprezy okolicznościowe - włączenie osób 	<p>Wychowawcy; Nauczyciele Specjaliści z PPPP</p>

	uczniów zdrowych - dostosowanie programów do indywidualnych potrzeb dziecka - zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego	niepełnosprawnych w życie społeczne szkoły (imprezy) - uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych na terenie PPPP	
--	---	--	--

Obowiązujące Rozporządzenia

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 7 października 2009 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU
z dnia 19 lutego 2002 r.
w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU
z dnia 14 marca 2005 r.
w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności

---

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 24 sierpnia 2010 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

HISTORIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

IM. KSIĘDZA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO

W WOLI MAKOWKSIEJ

I wojna światowa przyniosła klęskę państwom zaborczym.

W wyniku której zaczęła odradzać się II Rzeczypospolita, a równocześnie z nią zaczęło się tworzyć szkolnictwo polskie. Już w sierpniu 1917 roku na mocy porozumień, okupacyjne władze administracyjne przekazały szkolnictwo pod zarząd polski. W wyniku tych porozumień, z inicjatywy nauczycieli oraz staraniem chłopów zaczęły powstawać liczne szkoły.

Rok 1917 to bardzo ważna data w historii Woli Makowskiej, bowiem rok ten zapisał się jako data powstania szkoły na tym terenie. Od 1 X 1917 roku rozpoczęła działalność jednoklasowa elementarna szkoła mieszana.

W pierwszym roku nauki uczęszczało do niej 108 uczniów: 64 chłopców i 42 dziewczynki. Kierownikiem szkoły, a także jej pierwszym nauczycielem była Zofia Skorupka, pracująca tu dwa lata.

Szkoła mieściła się w wynajętym budynku u gospodarza Ceronia Jana.

W latach 1918 – 1925 uczyli kolejno Aleksandra Aucerewiczówna, Antonina Brzezińska, Zdzisław Zieliński i Eugenia Czarnecka, która przez długie lata nauczała dzieci w Woli Makowskiej .

Od 1927 roku decyzją Kuratorium Okręgowego Oświaty i Wychowania podwyższony został stopień organizacyjny tej placówki do rangi dwu klasowej.

Nauczycielami byli Eugenia Czarnecka i Ignacy Psyk, który od 1927/1928 pełnił rolę kierownika szkoły.

W tym czasie do szkoły uczęszczało 108 uczniów. Warunki pracy były trudne. Nauczyciele przeciążeni byli dużą liczbą uczniów (na jednego pedagoga przypadało 54 uczniów). Praca w szkole była bardzo ciężka. Brak

pomocy naukowych, podręczników, odpowiedniego programu nauczania i przepelnione klasy przyczyniały się również do wyczerpanej i oddanej pracy nauczycieli. W izbach szkolnych brakowało ławek i krzeseł. Pobory nauczycieli uzależnione były od opłat uiszczanych przez rodziców.

W roku szkolnym 1935/36 szkoła uzyskała stopień organizacyjny szkoły czteroklasowej. Od tej pory w szkole było 219 uczniów których nauczało 3 nauczycieli. Oprócz E. Czarneckiej i I. Psyka pracowała pani Lustychowa. Szkoła posiadała bibliotekę szkolną liczącą 200 książek. Działały również organizacje szkolne. Najlepiej i prężnie działającą organizacją była Spółdzielnia Uczniowska.

W czasie II wojny światowej zajęcia w szkole w Woli Makowskiej odbywały się regularnie.

W roku 1944/45 do szkoły uczęszczało 201 uczniów. Nauczało czterech nauczycieli: Eugenia Czarnecka, Ignacy Psyk, Maria Wójtowicz i Helena Goławska. Placówka nadal mieściła się w budynku wynajętym.

W 1948 roku zawiązał się we wsi Komitet Budowy Szkoły Podstawowej na czele z Ceroniem Marianem i Szymkowiczem Janem.

Gromada wsi z Woli Makowskiej przekazała działkę pod budynek szkoły. Ponadto w wyniku pracy Komitetu za zebrane pieniądze od tutejszych mieszkańców zakupiono 50 000 tysięcy cegieł na nowy budynek szkoły. Dzięki staraniom ówczesnego kierownika szkoły Ignacego Psyka, mieszkańców wsi oraz Komitetu Budowy Szkoły w 1955 roku rozpoczęto budowę nowego gmachu szkolnego. Działka na której miała być zbudowana szkoła znajdowała się między włościami pana Antoniego Łukasika, a Jana Łukasika.

Wytyczanie miejsca na fundamenty budynku szkolnego.

Budowa trwała 3 lata. W 1958 r został wybudowany nowy budynek szkolny. Pierwszego września uczniowie rozpoczęli naukę w nowym jednopiętrowym lokalu, w którym znajdowało się 7 izb lekcyjnych, sala gimnastyczna, pokój dla nauczycieli, gabinet dyrektora szkoły, szatnia biblioteka, pomieszczenie dla sklepiku uczniowskiego, harcówka, 2 pomieszczenia gospodarcze. Ponadto w budynku tym znajdowały się dwa mieszkania dla nauczycieli. W nowym lokalu nie było sanitariatów. W tym czasie gmach ten był jednym z najnowocześniejszych na terenie gminy Maków. Warunki pracy uległy znacznej poprawie. Z roku na rok powiększała się liczba pomocy naukowych co ułatwiało pracę dydaktyczną nauczycieli. W 1966/67 roku szkoła otrzymała miano ośmioklasowej szkoły podstawowej. W roku szkolnym 1970/71 pracowało siedmiu nauczycieli którzy mieli ukończone Studium Pedagogiczne i Liceum Pedagogiczne.

Zdjęcie klasowe z 1969/70 roku- wychowawczyni Jadwiga Kędzia

Wola Makowska - Szkoła Podst. rok szk. 1969/70.

Taki stan trwał do 1976 roku. W następnych latach zmiany w kadrze nauczycielskiej następowały częściej. W 1982 roku nastąpiła zmiana tygodniowego wymiaru czasu pracy nauczycieli. Dzięki takiej zmianie wielu pedagogów otrzymało pracę. Dla porównania w roku szkolnym 1980/81 w szkole pracowało 9 nauczycieli, a we wrześniu 1983 roku pracę rozpoczęło 14 pedagogów. Taka liczba kształtowała się przez najbliższe 10 lat. Zmienił się jedynie poziom ich wykształcenia., Przybywało nauczycieli z wyższym wykształceniem. W roku szkolnym 1994/95 pracowało 11 nauczycieli.

1 września 1999 roku weszła do szkół nowa reforma szkolna. Szkoła w Woli Makowskiej stała się jedną z 6 szkół podstawowych na terenie gminy. Wdrożenie nowego ustroju szkolnego wprowadziło zmiany w istniejącej sieci szkół. Szkoły Podstawowe stały się sześcioklasowymi. Dalszą naukę uczniowie zaczęli kontynuować w trzyletnim gimnazjum.

W środowisku wiejskim szkoła jest „czołową instytucją oświatową, a niejednokrotnie i ogniskiem pracy kulturalnej i społecznej”. Szkoły funkcjonujące na wsi spełniają bardzo ważną rolę nie tylko w wychowaniu m i nauczaniu dzieci, ale również są centrum życia kulturalnego.

Bardzo mądre mi ciągle aktualne są słowa:

„By umarła wieś, wystarczy zamknąć szkołę”.

W każdej miejscowości są tradycje i zwyczaje o których najczęściej przypomina szkoła. To szkoły organizując wiele uroczystości szkolnych i środowiskowych wracają do tradycji, o których niejednokrotnie się zapomina.

Szkoła w Woli Makowskiej od powstania ciągle jest centrum życia kulturalnego. Jest otwarta dla wszystkich mieszkańców wsi. Służy pomocą jak również organizuje wiele uroczystości szkolnych, środowiskowych i lokalnych. Bogaty kalendarz uroczystości szkolnych i środowiskowych zachęca społeczność do odwiedzania szkoły. Wszystkie imprezy są ciekawe i niepowtarzalne.

Szkoła w Woli Makowskiej jest nie tylko miejscem, w którym uczniowie zdobywają wiedzę i bawią się . W tej szkole stało się również tradycją dbanie o czystość otoczenia. Bardzo dobrze przyjęła się akcja „Sprzątanie Świata”. Dzieci wraz z opiekunami porządkują teren wokół szkoły, remizy OSP, przystankach autobusowych, zlewni mleka, dróg wychodzących z wioski. Urząd Gminy dostarcza rękawice ochronne i worki na śmieci oraz zabezpiecza wywóz zebranych nieczystości. Podczas tej akcji dzieci uczą się również segregować odpadki. Szkoła w Woli Makowskiej od dawna słynie z organizacji zbiórek surowców wtórnych. W akcje te czynnie włączają się rodzice, nauczyciele, mieszkańcy wsi Wola Makowska, Sielce Prawe i Lewe. Dzięki takim zbiórkom Szkoła wzbogaciła się o wiele cennych pomocy naukowych.

KALENDARIUM ŻYCIA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO PRYMASA POLSKI

- 3 sierpnia 1901 – we wsi Zuzela na ziemi nurskiej, na pograniczu Podlasia i Mazowsza urodził się Stefan Wyszyński, jako drugie dziecko Stanisława i Julianny z Karpiów Wyszyńskich,
- 3 sierpnia 1924 – Stefan wyszyński zostaje wyświęcony na kapłana przez biskupa Wojciecha Owczarka,
- czerwiec 1929 – Ks. Stefan Wyszyński doktoryzuje się z prawa kanonicznego, obroniwszy pracę pt. *Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły*,
- czerwiec 1942 Ks. Wyszyński udaje się do podwarszawskich lasek i zostaje kapłanem Zakładu dla Niewidomych, rozwijając jednocześnie ożywioną działalność duszpasterską i konspiracyjną w pobliskiej Warszawie,
- 1 sierpnia 1944 - Zakładu dla Niewidomych, rozwijając jednocześnie ożywioną działalność duszpasterską i konspiracyjną w pobliskiej Warszawie,
- 4 marca 1946 - Pius XII mianuje ks. prof. Wyszyńskiego biskupem lubelskim,
- 12 listopada 1948 – Pius XII mianuje biskupa lubelskiego ks. Wyszyńskiego arcybiskupem metropolitą gnieźnieńskim i warszawskim, a tym samym Prymasem Polski,
- 29 listopada 1952 – radiostacje całego świata ogłaszają wiadomość o wyniesieniu przez Piusa XII do godności kardynalskiej Prymasa Polski,
- 25 września 1953 – w późnych godzinach nocnych został aresztowany i uwięziony Stefan kardynał Wyszyński, Prymas Polski, arcybiskup metropolita gnieźnieński i warszawski,
- 16 maja 1956 – Ksiądz Prymas pisze w Komańczy tekst Ślubów Jasnogórskich, będących programem moralnego przygotowania narodu do Milenium Chrztu Polski,
- 26 sierpnia 1956 – pełniący obowiązki przewodniczącego Konferencji i Episkopatu Biskup Michał Klepacz składa w Częstochowie zredagowane przez Prymasa Polski Jasnogórskie Śluby Narodu. W uroczystości tej wzięło udział ok. 1mln pielgrzymów,
- 28 października 1956 – po uprzednim przyrzeczeniu przez przedstawicieli ówczesnego rządu przywrócenia Kościołowi głównych praw i naprawienia krzywd Prymas Polski wraca na prośbę władz do Warszawy i obejmuje wszystkie swoje funkcje kościelne,
- wrzesień 1961 – Ksiądz Prymas podejmuje walkę o pozaszkolne nauczanie religii nie tylko w budynkach kościelnych i sprzeciwia się próbie opłacania katechetów przez władze oświatowe,
- 16 października 1978 – wybór metropolity krakowskiego kardynała Karola Wojtyły na papieża,
- 6 lutego 1979 – jubileusz 30 lat posługi arcybiskupiej Prymasa Polski,
- 2 - 10 czerwiec 1979 – pielgrzymka Jana Pawła II po Polsce,

22 marca 1981 – w czasie radiowej Mszy św. odczytano „Słowo” Prymasa Polski, wzywającego naród do „spokoju, równowagi i odpowiedzialności”, zaś rząd do „szacunku dla całości fizycznej i duchowej każdego obywatela”,

13 maja 1981 – w Rzymie dokonano zamachu na ojca Świętego Jana Pawła II. Kuria metropolitalna warszawska skierowała komunikat do księży proboszczów i rektorów kościołów archidiecezji warszawskiej informując, że w ostatnich dniach stan zdrowia J. E. Ks. Kardynała Wyszyńskiego uległ znacznemu pogorszeniu i prosząc o wsparcie chorego Arcypasterza pomocą modlitewną. Tego samego dnia Kuria poleciła, aby w kościołach stolicy i archidiecezji odprawiona została dnia 14 bm. o godz. 18 Msza św. błagalna o zdrowie dla Ojca świętego Jana Pawła II i Prymasa Polski Stefana Kardynała Wyszyńskiego,

28 maja 1981 – w Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego o godz. 4.40 odszedł do Boga Stefan Kardynał Wyszyński, arcybiskup metropolita gnieźnieński i warszawski, Prymas Polski i przewodniczący Konferencji Episkopatu. Komunikat lekarski głosił, że przyczyną zgonu „był rozsiany proces nowotworowy jamy brzusznej o wybitnej złośliwości i szybkim postępie”,

31 maja 1981 – w Warszawie odbył się uroczysty pogrzeb Kardynała Prymasa. Koncelebrze przewodniczył sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej kardynał Agostino Casaroli. Kardynał Franciszek Macharski odczytał wzruszające posłanie Ojca świętego, który ujawnił, że gdyby nie choroba, sam przybyłby na pogrzeb Prymasa. We własnym słowie kardynał Macharski wypowiedział wzruszające i rozdzierające serce słowa o wartościach wyrażanych przez Prymasa, które wtedy skupiły lud Warszawy i Polski w modlitwie, kontemplacji i jedności moralnej. Biskup Jerzy Modzelewski odczytał duchowy testament Prymasa, mówiący o jego walce z ateizacją i fałszywej polityce państwowej. Prymas wybaczał wszystkim, także tym, którzy Go atakowali i więzili.

KALENDARIUM ISTOTNYCH WYDARZEŃ PO ŚMIERCI STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO PRYMASA POLSKI

W 1986 rozpoczęto proces beatyfikacyjny Sługi Bożego kardynała Stefana Wyszyńskiego z inicjatywy papieża Jana Pawła II.

1 października 1999 - w Warszawie przekształcono Akademię Teologii Katolickiej w Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

2000 – na ekrany kin wszedł polski film poświęcony życiu i pracy Stefana Wyszyńskiego pt. *"Prymas. Trzy lata z Tysiąca"* z Andrzejem Sewerynem w roli głównej.

25 października 2000 - w uznaniu jego zasług przyjęto w Sejmie RP uchwałę następującej treści: "W setną rocznicę urodzin Kardynała Stefana Wyszyńskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pragnie uczcić tego wielkiego Polaka, kapłana i męża stanu, którego życie i działalność wpisały się trwale do historii naszej Ojczyzny. Jego nauka, myśl społeczna i wzór patriotyczny pozostają aktualne i mają szczególne znaczenie dla odrodzenia Trzeciej Rzeczypospolitej. Oddając hołd i szacunek wybitnemu Polakowi, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza rok 2001 Rokiem Kardynała Wyszyńskiego."

Najważniejsze wartości wynikające z nauki Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego, które zadecydowały o Jego wyborze na patrona szkoły to:

- godność człowieka,
- poszanowanie praw człowieka
- znaczenie wartości rodziny w wychowaniu młodego pokolenia
- umiłowanie Ojczyzny.

Dziedzictwo Kardynała Wyszyńskiego niesie przesłania , których bezkarnie nie możemy lekceważyć, abyśmy nie utracili, nie zmarnowali daru wolności okupionej trudem i cierpieniem tylu pokoleń. Dziedzictwo Kardynała Wyszyńskiego jest drogowskazem na drogach naszej Ojczyzny.

Prymas Tysiąclecia imponował mocą ducha. Był człowiekiem niezłomnym, o wielkiej mądrości i prawnym sumieniu. Wzbudzał podziw i szacunek niezłomną postawą patriotyczną, był wybitną osobowością, z którą liczyli się mężowie stanu, politycy w kraju i za granicą.

Nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego papieża Polaka, który dziś pełen bojaźni Bożej ale i pełen ufności, rozpoczyna nowy pontyfikat, gdyby nie było twojej wiary, nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, twojej heroicznej nadziei,

twojego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła, gdyby nie było Jasnej Góry – i tego całego okresu dziejów Kościoła w Ojczyźnie naszej, które związane są z twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem.

- Jan Paweł II do kardynała Stefana Wyszyńskiego (23 X 1978)

28 maja 1981 roku, w Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego odszedł do Boga Prymas Tysiąclecia Stefan Kardynał Wyszyński.

Miał 80 lat. 57 przeżył w kapłaństwie, 35 lat był biskupem,

32 lata arcybiskupem gnieźnieńskim i warszawskim oraz Prymasem Polski,

28 lat członkiem Kolegium Kardynalskiego.

W 1989 roku rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny .

Hymn szkoły

1. Niech nam zagrają
Wszystkie dzwony
Niech zabrzmie pieśń
Rycerz niebiański niezwyciężony
Patronem naszym jest

Ref.

Prymasie Tysiąclecia
Patronie szkoły nasz
Opieką nas otaczaj   bis
Po wszelki czas

2. Dziś w sercach naszych słowa Twoje
A w duszach jasność błoga
Rycerskie słowa, uczniowski stan
To prosta dla nas droga.

Ref. Prymasie Tysiąclecia

Szkoła Podstawowa w Woli Makowskiej

1. Wola Makowska – położenie geograficzne i warunki życia.

Wola Makowska jest niewielką wioską położoną w centralnej Polsce, województwie łódzkim, powiecie skierniewickim oraz w południowej części gminy Maków. Graniczy od południa z Makowem, od północy ze Stachlewem a od wschodu z Mokłą Lewą. Krajobraz jest na ogół nizinny, rozcięty doliną rzeki Pisi (dawna nazwa Zielkówka). Miejscowość ta ma typowo charakter rolniczy. Jednak warunki do rozwoju rolnictwa nie są dobre ze względu na suchy klimat i mało urodzajne gleby na których rolnicy uprawiają rośliny i krzewy jagodowe (truskawki, porzeczki, aronię, maliny, agrest). Słabsze gleby są obecnie zalesiane drzewami iglastymi z domieszką liściastych.

Wieś Wola Makowska została założona w 1365 roku przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Jarosława Bogorię Skotnickiego „... dla zreformowania dóbr łowickich, zarośla pomiędzy granicami wsi Maków, Stachlew, Sierakowice i Mokra wyłączył w celu utworzenia nowej wsi, która pospolicie zwać się będzie Pawłowo. Nadał nowej wsi prawo niemieckie sieradzkie, a sołectwo sprzedał swemu słudze Krzysztofowi.”

„ Była to pierwsza nazwa wsi Stachlewskiej Woli, występującej też w XIV w. pod nazwą Krzyszkowej Woli, od imienia pierwszego jej sołtysa Krzyżka”. „W roku 1827 wś rząd., miała 36 dm., 361 mk. Wincenty Kot, arcybiskup gnieźnieński fundując parafię w Makowie w 1446r. wcieliła do niej między innymi wieś „Wolya Krzyszcowa”, która później zmieniła nazwę na Wola Makowska”. Była to zmiana nazwy jednej i tej samej wsi, a zatem nie wywołująca żadnych zmian ani w krajobrazie, ani w osadnictwie. Nazwa Wola Makowska pierwszy raz występuje w rejestrze poborowych z roku 1564.

W rejestrach poborowych z lat późniejszych inwentarzu dóbr łożwickich z roku 1592, a nawet w rejestrze poborowych z roku 1676 występuje nadal Stachlewska Wola licząca 16 chałup. Dopiero w inwentarzu Krajeńskiego w 1685 i latach późniejszych już stale występuje Makowska Wola. W latach 1793 – 1806 wieś należała do zaboru pruskiego, a w 1807 weszła w skład Księstwa Warszawskiego. W 1923 roku na terenie sołectwa powstała jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej zarejestrowana 13 maja przez wojewodę warszawskiego ob. Sułtana, która oprócz podstawowej funkcji była także centrum życia kulturalnego wsi. Okres wojenny dla mieszkańców wsi był burzliwy, bowiem w 1940 roku znaczna jej część została spalona (około 25 gospodarstw ulokowanych wzdłuż prawego brzegu rzeki Pisi). Efektem czego była emigracja wielu gospodarzy, którzy stracili wtedy cały swój dobytek.

Po wojnie wieś bardzo szybko rozwijała się, na co wpływ miało bezpośrednio sąsiedztwo z miastem Skierniewice.

Była to wieś rolnicza chociaż z biegiem lat głównym źródłem dochodów mieszkańców stała się praca zawodowa w różnych zakładach i firmach.

Niektórzy mieszkańcy wsi dojeżdżają do pracy do pobliskich Skierniewic, Warszawy czy Łodzi. Rolnictwo stanowi dodatkowe źródło dochodów. Na terenie wsi właściciele większości gospodarstw domowych zajmują się użytkowaniem ziemi. W strukturze produkcji roślinnej dominują zboża, warzywa i owoce. Prowadzona jest także uprawa ziemniaka. Obecnie najbardziej opłacalna jest uprawa truskawek i porzeczek.

W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla bydła mlecznego i trzody chlewnej. Była to wieś rolnicza chociaż z biegiem lat głównym źródłem dochodów mieszkańców stała się praca zawodowa w różnych zakładach, firmach. Rolnictwo stanowi dodatkowe źródło dochodów.

Z biegiem lat w Woli Makowskiej powstały podmioty gospodarcze. Pierwszym większym zakładem przemysłowym była Firma Przetwórstwa

owocowo - warzywnego „Mazowsze”, następnie w 1994 roku Zakład produkcji Grzybni Grzybów Jadalnych „Fungis”. Funkcjonują również mniejsze firmy dające zatrudnienie między innymi mieszkańcom wsi: tj: Firma remontowo - budowlana p. Edwarda Stania, Firma remontowa p. Stanisława Kuzy oraz Firma komputerowa „Prestige” p. Renaty Fastyn. Obecnie na tym terenie funkcjonują trzy sklepy spożywczo - przemysłowe, Zlewnia Mleka, Szkoła Podstawowa.

Działają również organizacje społeczne: Ochotnicza Straż Pożarna i Koło Gospodyń Wiejskich. W 1970 roku wspólnymi siłami mieszkańców wsi wybudowano nowy budynek OSP. Od 26 lat funkcję prezesa OSP pełni p. Edward Stań, natomiast przewodniczącą KGW jest p. Helena Łuczywek. Są dowody na to że mieszkańcy Woli Makowskiej potrafią aktywnie działać na rzecz dobra swojej wsi. Strażacy nie tylko ratują mienie i życie, ale są organizatorami wielu wiejskich przedsięwzięć i imprez środowiskowych. Corocznie biorą udział w gminnych zawodach strażackich, aktywnie włączają się w prace na terenie szkoły. KGW również bierze udział w wielu pracach na terenie wsi, czynnie współpracując z OSP i Szkołą Podstawową.

Dzięki staraniom mieszkańców wsi na czele z p. Marianem Ceroniem wszystkie drogi mają nawierzchnię asfaltową, założony zastał wodociąg. Wieś jest ztelefonizowana. Jest bardzo dobre połączenie wsi ze Skierniewicami, Makowem oraz Łowiczem, Ponieważ funkcjonuje komunikacja MZK i PKS.